

логіки, а також розвивав ідею про контрарність, бінарність усього суцього. Після чого ця обов'язкова дисципліна викладалася студентам.

На відміну від Радянської України, в сучасності є важливим викладання логіки, створюються окремі факультети, де навчаються майбутні фахівці. Продовжеться і теоретичне вивчення проблематики логіки.

Висновки. Історія викладання логіки в Україні бере початок з XI століття і триває донині. Сучасна освіта усвідомила важливість викладання логіки як навчальної дисципліни у вишах. Вивчення даної дисципліни сприяє свідомому та плідному використанню принципів, форм, методів та законів правильного мислення, а також – оволодінню навичками аналізу та впорядкування інформації. Раціональність, критичність, методологічність логіки розвивають критичне мислення особистості, конструктивно впливають на формування світоглядної позиції й навичок цивілізованої комунікації в умовах сучасного суспільства.

ДУХОВНА СПАДЩИНА Г. СКОВОРОДИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Ляхович А. В.

Науковий керівник: Садовніков О. К.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

l.angelok.v@gmail.com

Вступ. Поет, вчений, педагог, лінгвіст, філософ з неймовірно глибокими поглядами – усе це про Григорія Савича Сковороду. Його талантом захоплюються тисячі, а мудрість, яку він вкладав у свої твори, можна сміливо використовувати у наш час. Зараз, так само як і багато років тому, до його творчої спадщини звертається не одне покоління вчених, які цікавляться проблемами філософії. Варто зауважити, що й представники інших наук, зокрема, історики, музиканти, а також педагоги виявляли й продовжують виявляти посиленій інтерес до його праць та діяльності. Да і саме життєвий шлях Г. Сковороди його образ життя також стають предметами дослідження. Г. Сковорода обрав для себе життя поміж народу, подорожуючи селами та містами він помічав навколишній, цікавий світ, життя людей та природи, що була для нього великою, цікавою, мудрою книгою, вивчаючи яку, можна осмислити існування життя.

Мета дослідження. Визначається бажанням, розглянувши образ життя Г. Сковороди, отримати аксіологічні орієнтири для сучасного життя.

Матеріали та методи. У якості матеріалів, які допомагають в зверненні до постаті Г. Сковороди, розібратися в стилі його життя використовувалися дослідження Л. Ушкалова, Н. Левченко, Ю. Барабаша, і, звісно, твори та листи самого Г. Сковороди. На підставі структурно-функціонального підходу в роботі використовувалися методи порівняння та аналізу як головні.

Результати дослідження. Майже кожній людині знайоме почуття невпевненості в собі, відчуття власної нікчемності та ущербності, те що в психоаналізі отримало назву «Тінь», те що ховається в глибинах безсвідомого і згідно з К. Юнгом визнання своєї Тіні започатковує самопізнання, змушує людину проєцирувати власне безсвідоме на інших людей. Можливо саме тому Григорій Сковорода постійно перебував у русі та пошуках кращого себе у кожному

виді діяльності. Він і співав, і писав, і богословив, викладав, грав на музичних інструментах. Але йому, на мій погляд, так і не вдалося віддати всього себе одній справі, зосередитися на чомусь головному в своєму житті, він знаходився у пошуку себе, начебто постійно боровся з самим собою. Що може відобразилося і в його епітафії: «Світ ловив мене, але не спіймав», а може і сам себе він не спіймав.

Засновник індивідуальної психології А. Адлер вважав, що самоствердження людини починається з раннього дитинства і проходить також через вплив і фази підкорення та меншовартості, породжуючи комплекс «неповноцінності» який керує людиною з безодні несвідомого, та сприяють компенсаторній тенденції надвартості та переваги.

Нестатки, матеріальні труднощі, яких сім'я Сковорода зазнавала постійно і які він щодня спостерігав навколо себе, привчили його з дитинства задовольнятися малим, бути невибагливим у харчуванні, одязі, побуті. Ця риса зберіглася у нього на все життя. Згодом, Г. Сковорода у своїх творах зазначав, що багатство, щастя – це внутрішня гармонія, яка забезпечує людині автаркію, самодостатність, пізнання себе, стійкість перед матеріальними спокусами світу. Прагнення вільно жити породило багато конфліктів зі світом. Одним з тяжких та переломних моментів у житті Г. Сковорода став той, коли його вигнали з Харківського колегіуму і він змушений був назавжди припинити педагогічну та службову діяльність на офіційному рівні, що не надавало можливості отримати суспільне визнання його роботи. Що у свою чергу могло ставати показником зайвої для суспільства людини, що звісно не могло не відобразитись на порушенні психічного стану.

Сповнений матеріальних нестатків і життєвих незгод, проте дуже плідний у творчому відношенні Г. Сковорода стає мандрівним філософом, народним просвітителем і впродовж 25 років, до самої смерті веде життя бездомного мандрівника. Не заживши ні домівки, ні майна, ні родини, він ходив містами та селами з книжкою в руці й торбиною за плечима. Можливо саме пошуки себе та бажання суспільного визнання, які ховалися в несвідомому, не давали Г. Сковороді залишитись на одному місці, да і міста такого, дорече, не було.

Висновки. Кожен проходить «свій шлях пізнання» справжніх цінностей, так, як свого часу проходив цей шлях і Г. Сковорода. Він пропонує нам «власну філософію», а погоджуватися з нею, чи обрати свій шлях, вибір кожного з нас. При тому, не варто дублювати життя іншої людини, не варто проголошувати цінності, які не сприймаються. Так Г. Сковорода намагаючись показати цінність свободи порівнює її з найвищою матеріальною цінністю і робить висновок, що категорії духовне та матеріальне абсолютно не сумісні. Людина, яка цінує матеріальний добробут, не є свобідною. І може це і надихало в часи кріпацтва, шукати сенс життя на межах комфорту та добробуту. Але ж сучасне суспільство це суспільство постіндустріальне, інформаційне, суспільство орієнтовано на споживання надає для існування людини зовсім інші можливості налагоджувати своє життя та робити життя більш комфортним, перетворювати життя не в боротьбу за виживання, а отримувати задоволення від життя. І можливо не є вірним відмовлятися від оселі, побуту, родини, не робити демаркацію матеріальне – духовне, а шукати баланс, який формується на розумі, раціональності, а не є керманічом з глибин несвідомого.

В сучасному світі мало бути видатним філософом з просвітницькими думками та «пливти за течією», необхідно своїм прикладом надихати людей на вчинки та досягнення цілей. І для сучасної людини по більшості стають орієнтирами успішні та впливові люди, і ми

впевнюємося в тому, що цілком можна поєднати добробут та духовність. Коли в тебе є будинок, сім'я, улюблена справа, мрії, які можна втілити, тоді життя набуває екзистенційного сенсу.

ЗВ'ЯЗОК ПОКОЛІНЬ: СЛАВЕТНІ ТРАДИЦІЇ ХАРКІВСЬКИХ ФАРМАЦЕВТІВ

Мала О. Д.

Науковий керівник: Хіріна Г. О.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

elenamdance@gmail.com

*Присвячується всім фармацевтам-випускникам НФаУ,
що сьогодні захищають нашу Україну*

Вступ. Дві війни, які розділяють трохи більше століття, незламний Харків і мужні, відважні та винахідливі фармацевти, традиції поєднують різні покоління харківських аптекарів. Страшні останні дні лютого 2022 р., коли розпочалася військова агресія РФ проти України, змінили життя всіх людей, багато хто після масованих обстрілів та авіабомбардувань були змушені поїхати з Харкова. Містяни, що залишилися, ховалися у метро та підвалах. Попри обстріли та смертельну небезпеку багато хто з харківських фармацевтів залишився у місті та вийшов на роботу в аптеки і продовжив обслуговувати покупців, адже всі добре розуміли, що людям потрібні ліки. Фармацевти стали справжніми рятівниками та волонтерами, вони продовжили традиції перших харківських аптекарів, які опинилися в подібній ситуації на початку ХХ ст. під час Першої світової війни. У перші дні війни (як у 1914 р., так і у 2022 р.) постало багато нових проблем: допомога армії, забезпечення ліками населення, зменшення кількості ліків, зміна постачальників, турбота про поранених та хворих, допомога сім'ям загиблих. Аптеки Харкова ніколи не були осторонь. Прикладами таких аптек були на початку ХХ ст. аптеки братів провізорів Івана та Михайла Лапіна, діяльність яких є предметом нашого дослідження.

Мета дослідження. Відтворити історію діяльності аптек та фармацевтів Харкова під час Першої світової війни у контексті історії Харкова та України, проаналізувати їх внесок у розвиток фармації та надання медичної допомоги пораненим на фронті, зберегти історичну пам'ять про людей та події, що відбувалися у 1914-1917 рр.

Матеріали та методи. Широке коло відкритих історичних джерел, періодична преса Харкова 1914-1917 рр. – газети «Харківські губернські відомості», «Южний край», «Утро», «Медичний Сучасник», довідники – «Російські медичні списки», «Харківський медичний адрес-календар». Методи – біографічний, порівняльно-історичний.

Результати дослідження. На початку ХХ ст. у Харкові працювало вже 22 аптеки, серед яких вважалися найкращими аптеки братів Івана та Михайла Лапіних та їх нащадків – на вул. Катеринославській, 10 (колишня аптека Г. Г. Фідлера, заснована ще у 1819 р.) та на Торговій (Павлівській) площі, т. зв. Павлівська аптека. Аптеки знаходилися у вигідному місці, в самому центрі Харкова, тому торгівля розвивалася успішно. Напередодні Першої світової війни в Павлівській аптеці штат провізорів збільшився з 8 до 17, навчалися від 2 до 4 учнів. Аптечний